

เทศนาสอนอาสาหมู่บ้าน

หลวงพ่ocha สุภัทโท

ต่อแต่นี้ไปจงพากันตั้งใจฟังแล้วก็ตั้งอยู่ในความสงบ
เพราะว่าเวลานี้เป็นเวลาที่จะได้อบรมธรรมะซึ่งทางราชการเช่น
ผู้ว่าการจังหวัดอุบลราชธานีได้เขียนหนังสือมาเรียนว่า วันนี้มีผู้
อาสาหมู่บ้านจะมาอบรมที่วัดหนองป่าพง ดังนั้นท่านจงช่วย
สงเคราะห์อนุเคราะห์ด้วยการแนะนำสั่งสอนทุกประการ
เท่าที่ควร ดังนั้นนอกนั้นไปก็ยังมีประชาชนมาสมทบเป็นพิเศษ
มังก็มี อันใดก็ตามเป็นต้น

ไ้ความเป็นไปหรือความเป็นมาของชาวมุขยเราทั้งหลาย
ซึ่งเกิดอยู่ร่วมกัน มันเป็นกลุ่มก้อนอันหนึ่งๆ เมื่อเป็นกลุ่มก้อน
อันหนึ่งๆแล้ว ต่อไปมันก็มากขึ้นๆ มันขยายตามส่วนบุคคล
ขยายกว้างออกไป และการบริหารการงานของเราจะแคบอยู่
อย่างเดิมมันไม่ได้ มันต้องขยายออกไปเรื่อยเป็นต้น ต้องช่วยกัน
ถ้าผู้ที่สมัครเป็นผู้อาสาหมู่บ้านทั้งหลายนี้ ก็มีหมายความว่าเรา
จะต้องมีธรรมะตั้งอยู่ในใจของเราเช่น มีพรหมวิหาร หรือเป็น

วิหารธรรม มีเมตตา มีกรุณา มีมุทิตา มีอุเบกขาเป็นพื้นฐาน
ตั้งอยู่บนรากฐานของความรู้สึกของเราทุกคน

นี่คือธรรมะ คือให้มีความเมตตา กรุณา ปราณีทุกถ้วนหน้า
เสมอไป ทั้งๆที่ที่เราซึ่งจะเห็นว่าไม่ใช่ญาติเรา พี่ๆน้องๆเรา
ไม่ใช่ ไล่ความเป็นมาของชาติทั้งหลายนั้นก็เพื่อน เป็นมิตร
เป็นลูกเป็นหลานกันทั้งนั้นแหละ ไม่ใช่ว่าเป็นคนอื่น ถึงแม้ว่าจะ
ไปอยู่คนละบ้าน ต่างอำเภอ ต่างจังหวัดก็จริง แต่ว่าก็เหมือน
เมล็ดข้าวอันหนึ่ง ซึ่งมันเกิดอยู่ในรวงอันหนึ่ง ในต้นอันหนึ่ง ใน
กองอันหนึ่งของข้าวนั่นเอง เมื่อมันมากขึ้น มันกระจายออกไป
เมล็ดหนึ่งมันก็มีต้นหนึ่ง ต้นหนึ่งก็มีหลายรวง มีหลายเมล็ด มัน
ก็ต่างกันไป แปรกันไป ก็เป็นต้นข้าวคนละต้นๆ แต่มันก็เป็นคน
ละต้น มันก็เป็นต้นข้าวต้นเดียวนั่นเอง ซึ่งมันขยายแผ่พืชออก
จากในกออันเดียวกัน ในต้นอันเดียวกันฉันนั้น

พวกเรานี้ก็เหมือนกันฉันนั้น เดิมทีก็เกิดเป็นพ่อเดียว แม่
เดียวนั่นเอง ถ้ามันขยายไปๆ ต่างคนก็ต่างไป แต่พอมันไม่
แน่นอน สะดวกที่ไหนก็ไปที่นั่น ใครชอบที่ไหนก็ไปที่นั่น เลยเป็น

เหตุให้พวกเราทั้งหลายกระจายกันออกไปทั่วอีสาน เมื่อกระจาย
ห่างๆไป ลืมตัวกันเสียเป็นต้น เห็นหน้าคนหนึ่งก็ว่าไม่ใช่ญาติ
ของเราแล้ว เห็นหน้าคนหนึ่ง บ้านหนึ่ง ก็ไม่ใช่บ้านเราแล้ว อย่าง
นี้เป็นต้น ใจความจริงนั้นมันก็เป็นญาติเกิด มันก็เป็นญาติแก่
มันก็เป็นญาติเจ็บ มันก็เป็นญาติตายตรงนั้น

ดังนั้นพระบรมครูเราท่านจึงให้มีธรรมะ เอาจิตใจเข้าสู่
ธรรมะ เอาธรรมะตั้งอยู่บนรากฐานบนพื้นจิตใจเราทั้งหลาย คือ
ให้ช่วยกัน ให้ช่วยกันทุกๆคน ใครมันเป็นทุกข์ อะไรที่เราพอช่วย
ได้เราก็คือช่วยเป็นต้น อย่างนี้ ให้นึกอย่างนี้ ให้คิดอย่างนี้ทุกคน ที่
เราอยู่ร่วมกันในพื้นปฐพีนี้ก็คือ พ่อของเรา แม่ของเรา ญาติของเรา
เรา ลูกหลานของเราด้วยกันทั้งนั้น แต่ว่ากระจัดกระจายไป
หลายปีหลายเดือนเป็นต้น ก็หลงกัน เกิดเป็นคนๆอื่น รบกัน ตี
กัน แทะกัน วุ่นวายกันสารพัดอย่าง ตามประสาสัตว์ที่มันหลง
นั่นเอง ใจความจริงนั้นมันก็เป็นคนๆเดียวกัน เป็นคนพ่อ
เดียวกัน ไม่ใช่อื่นไกลเป็นต้น

ที่นี้พอมีความเห็นเช่นนั้น ความเข้าใจผิดเป็นเหตุมันก็เกิด
รบราฆ่าฟันกัน หลงไป หลงฆ่ากัน หลงแย่งกัน หลงรบกัน
เท่านั้นแหละ มันไม่มีเรื่องอะไร มันเพราะความหลงเท่านั้น ความ
เป็นจริงมันก็ญาติพี่น้องกันทุกคน มิฉะนั้นโดยส่วนมากก็
ผู้ปกครองประเทศชาติก็อยากให้แต่ประเทศชาติราบรื่นไป เช่นผู้
เป็นประธานในเมืองไทย เช่นในหลวง ราชินีเป็นต้น ก็มีความ
ต้องการอยากจะให้กุลบุตร กุลธิดาทั้งหลายรู้จักกันโดยสัญญาชาติ
ว่ามันเป็นญาติกัน หรือเป็นคนๆเดียวกันเป็นต้น ฉะนั้นจึงกำชับ
ทั้งหลายทั้งปวงนี้ ขยายบทบาทอะไรต่างๆ ที่จะให้ความสะดวก
แก่บ้านเรา เช่นว่ากลุ่มผู้ที่อาสาชาวบ้านทั้งหลายนี้ต่างถิ่นก็ต่าง
อยู่ ต่างจากอำเภอกัน หยิบเอาอำเภอนั้นบ้าง อำเภอนี้บ้าง มา
รวมกันศึกษา ใครยังไม่รู้อันใดก็ศึกษาอันนั้นให้เข้าใจ เพื่อจะ
สนองบุญคุณของพ่อแม่พี่น้องเราทั้งหลายให้อยู่เย็นเป็นสุข นี่
เป็นต้น

ดังนั้นผู้ที่เราเข้าไปอาสาชาวบ้านทั้งหลายนั้นก็เป็นผู้มี
ธรรมะ ธรรมะคือความเมตตา เข้าไปในบ้านนี้ มองเห็นคนแก่ๆก็

นี้กว่านี้แม่เรานะ ผู้ชายแก่ๆก็นี้กว่านี้พ่อเรานะ อายุสูงกว่าเรา
อันนี้พี่แล้วนะ อย่างนี้เป็นต้น อันนี้น้องเรา ลูกเรา หลานเรา
ทั้งนั้น ให้ทำความเห็นอย่างนี้ทุกคน พยายาม การช่วยความ
ปลดทุกข์ได้ยากเป็นต้นต้องให้สมาธิเสมอกัน เมตตาคือความรัก
เมตตาคือความรักมันมีสองอย่าง อย่างหนึ่งคือมันรักโดย
เฉพาะเจาะจง อย่างหนึ่งมันรักโดยเฉพาะทั่วถึงกัน อย่างหนึ่ง
มันก็รักตัวของเรา รักลูกของเรา รักหลานของเรา รักตระกูลของ
เรา ตระกูลอื่นจะเป็นไฉนก็ช่าง ไม่สนใจ เป็นต้น อันนี้ก็รัก
เหมือนกัน รักในตระกูลของเรา ญาติของเรา พี่น้องของเรา แต่
ว่ามันแคบเกินไป มันแคบ ความคิดเช่นนี้มันแคบ ก็เป็นเมตตา
เหมือนกัน แต่เป็นเมตตาในพรหมวิหาร

พระพุทธเจ้าต้องการอยากให้เป็นเมตตาอัปปมัญญา
อัปปมัญญาโดยทั่วถึงกัน ไม่ใช่ว่ามาจากถิ่นไหนก็ตามเหอะ จะ
เป็นยังไฉนก็ตามเหอะ เรามีความเห็นพอใจเหมือนกัน คนที่
ห่างกับคนที่อยู่ใกล้กันก็เหมือนกันทั้งนั้น มีความรักเสมอกัน
ให้ความเห็นเสมอกัน ให้ความสุขเสมอกัน ตามมีตามได้อย่างนี้

อย่างนี้เรียกว่าความสงบโดยทั่วถึง เป็นอัปปมัญญาธรรม เป็นธรรมที่อยู่ในจิตสันดานของพวกเราทั้งหลายผู้รักษาชาวบ้าน คือมนุษย์เราทั้งหลายนั้นถึงว่าจะเป็นอย่างใดก็ตามที่เถอะ ที่มาเกิดมาร่วมกันแล้ว คนอื่นเป็นทุกข์ เราเป็นสุข เราก็เป็นสุขไปไม่ได้ อย่างคนนั้นเนีย มันเป็นทุกข์ไม่มีข้าวกิน เรากินคนเดียว เอาสีอยู่ด้วยดี เดียวก็แบ่งเท่านั้นนะ มาแบ่งมาปล้นเอาเท่านั้นแหละ นี่คืออยู่คนเดียวไม่ได้หรอก

ถึงแม้ว่าไม่ใช่มนุษย์ สัตว์ เอาสี เห็นมัย โยนข้าวให้สุนัขกินสิ โยนก้อนโตๆ ให้ตัวหนึ่ง อีกตัวหนึ่งอย่าให้มัน เดียวก็วิ่งมากัดกัน เท่านั้นแหละ แย่ง เพราะอะไรแหละ เพราะมันไม่ได้กินข้าว มันไม่ได้ส่วนแบ่ง ถ้าให้ส่วนแบ่ง ให้อ้วนนั้นก้อนหนึ่ง ตัวนี้ก้อนหนึ่ง ก็ต่างคนต่างกินก็ไม่ทะเลาะกัน ให้อ้วนเราก็เหมือนกัน สัญชาติญาณก็เหมือนกันเท่านั้นแหละ คนหนึ่งกินสบายนอนสบาย อย่างนี้เป็นต้น ให้อ้วนเป็นโจรมันก็ไม่ได้กิน ไม่ได้รับส่วนแบ่งมัน ก็ไม่ได้กิน ไม่ได้กินมันก็มองหน้าคนที่มิข้าวกิน มองไปมองมาก็ นึกอยากจะกินข้าวเหมือนกัน อย่างนี้มันก็อยากเกิดขึ้นมา มันก็

ไปแย่งเอาเท่านั้นแหละ มันเกิดเป็นขี้ขโมยนา เนี่ย อย่างนี้เป็น
ต้น ไฉ้คนเรามันก็ชอบจะเป็นอย่างนี้

อันนี้เราเป็นผู้รักษาชาวบ้าน ให้ชาวบ้านของเราเจริญ เข้า
ไปในกลุ่มไหน ให้เขายกมือไหว้ ไฉ้ที่อาสาชาวบ้านมาแล้วอย่าง
นี้เป็นต้น เข้าที่ไหนก็อยู่เย็นเป็นสุข ถึงแม้มันไม่มียา ไม่มีอาหารให้
พูดกันว่าคุณยายเป็นยังไงคะ คุณตาสบายดีหรือ เนี่ย มันก็
สบายแล้ว สบายด้วยความดีใจ ไฉ้พวกที่มีคุณธรรมมันก็สบาย
ใจ อย่างนี้เป็นต้น พอเห็นพวกเราเข้าไปก็เป็นร่วมโพธิ์ร่วมไทร ยัง
ไม่ได้วางยา ยังไม่ได้ให้อะไรเลย พูดเท่านั้นแหละ คือความ
เข้าใจนั้นแหละ ได้ยินเสียงไฟเราะเสนาะไสต ใจมันก็สบาย พวก
หมู่บ้าน รักษาชาวบ้านทั้งหลายคือให้ไปปลุกใจ ไปปลุกใจว่าให้
พวกเราเป็นอันเดียวกัน พวกเราทำเป็นตัวอย่างของเด็กๆ เป็น
ตัวอย่างของเด็กน้อยเป็นต้น อบรมให้ชาวบ้านรักษาบ้าน อบรม
ให้ชาวบ้านรักษาตัวเอง อบรมให้ชาวบ้านมีความสามัคคีซึ่งกัน
และกัน ให้จัดแบ่งสรรปันส่วนกันพอสมควร ใครๆก็คิดอย่างนี้

ใครๆก็พยายามอย่างนี้ มันก็ไม่มีอะไรแล้ว บ้านเมืองเรามันก็
เจริญขึ้นเท่านั้น

ไอ้ที่บ้านเมืองนั้นไม่เจริญทุกวันนี้เพราะอะไร เพราะอะไร
เพราะคนมีเมตตาไม่ทั่วถึง อาตมาเคยพบคนแก่ๆกลุ่มหนึ่ง แล้ว
ก็มีเด็กที่ข้างๆบ้านมันคือ เดี่ยวมันก็ปล้นที่นั่น เดี่ยวมันก็ปล้น
ที่นี่ นานๆมาก็มาทำให้บ้านเรา คนแก่ๆทั้งหลายมารวมกันมา
สอนลูกหลาน เฮ้ย หนู พวกหนุ่มทั้งหลายนั้นนะ ถ้าหนูจะไป
ปล้น จะไปขโมย ก็ไปปล้นโน้นบ้านอื่น ไกลๆบ้านเราโน่น ไป
อำเภอดงดงมด ไปพิบูลมด อย่ามาปล้นอำเภอวารินเราเลย
นี่คนแก่สอนลูกหลาน ให้ไปปล้นอำเภอดงดง ให้ไปปล้นที่อำเภอด
ดงดง อำเภอวารินอย่ามาปล้นเลย มันบ้านเรา ไอ้คนแก่นี้ก็
สำคัญเหลือเกินนะ ก็นี้กว่าคนแก่มันมีปัญญานะ ให้ไปปล้น
บ้านอื่น บ้านเราอย่ามาปล้นเลย ไอ้คนแก่ก็เห็นแก่ตัวเต็มทีเดียว
เลย ถ้าหากว่าเราพากันอยู่เมืองพิบูลนะ ไอ้เด็กข้างบ้านมันคือ
เราจะบอกว่า เฮ้ย ไปปล้นอำเภอวารินมันดีกว่า อย่ามาปล้น
อำเภอวารินเลย แล้วจะเป็นไวกันนะ ฮือ จะดีมั๊ย เด็กข้างๆบ้าน

เดชอุดม มันทำความวุ่นวายให้ชาวบ้าน แล้วจะพูดว่า เฮ้ย
หนุ่มๆทั้งหลายนั้นนะ อย่ามาวุ่นวายกันเลย นู่น ไปอำเภวาริน
โน่นดีกว่า อันนี้มันบ้านของเรา อย่ามาทำเลย ถ้าทำอย่างนี้มัน
จะดีมั๊ย นี่คนแก่นึกว่ามีปัญญา ใจความเป็นจริงมีปัญญาทรา
มแล้วก็มีปัญญาเหมือนกันแต่ปัญญาทรา มปัญญาที่มันใช้ไม่ได้
อย่างนี้ไม่เป็นธรรมะ อย่างนี้ก็ไม่เป็นธรรม เรียกว่าเมตตา
เมตตาเจาะจงทั้งหลายเหล่านี้

พวกเราทั้งหลายนี้ก็เหมือนกันฉันนี้ ใจคนที่เกิดมาก่อน ก็
เฒ่าไปก่อน แก่ไปก่อนแล้วก็ตายไปก่อนพวกเรา แล้วก็หมด
ภาระแล้ว พวกเรานี่สิ หนุ่มๆสาวๆเนี่ยจะทำยังไง เราจะเป็นคน
ที่ปกครองบ้านเมืองต่อไป จะรักษาประชาชนต่อไปให้มีสันติสุข
ในบ้านในเรือนของเราทุกถ้วนหน้ากัน ก็เป็นภาระของเรา ถ้าเรา
ทำไม่ดี จะเป็นยังไง ใจความไม่ดีจะไปไหน มันก็กลับมาอยู่กับ
เรานั้นแหละ เราไม่รู้จักภาษานี้ เราไม่มีปัญญาเป็นต้น ใจความ
โง่ก็วิ่งมาถึงเรา ไม่ถึงเราก็กถึงลูกเรา ไม่ถึงลูกก็ถึงหลานเรา ถึง
เพื่อนเรา ถึงบ้านเรา เป็นต้น อย่าคิดอย่างนั้น ฉะนั้น

พระพุทธเจ้าท่านจึงให้มีเมตตา ทุกๆคนทุกวันนี้อยู่ด้วยความ
เมตตา ความวุ่นวายที่เกิดขึ้นในทุกเวลานี้ก็เพราะธรรมะไม่มีใน
ใจของตน

คนเราถ้าไม่มีธรรมะก็เหมือนกันกับสัตว์ สัตว์ไม่มีธรรมะ
เคยเห็นสุนัขม้าย เอาข้าวก้อนหนึ่งโยนให้ตัวนั้นกิน ตัวนี้ไม่ได้กิน
เห็นก็วิ่งไปเลย กระโดดกัดเลย กิน เอาก้อนข้าวไปกินเปล่าๆ ใส้
ตัวนั้นก็ร้องเอ้งๆไปเรื่อยๆไปนี่ มนุษย์เราก็เหมือนกันฉันนั้นถ้า
ไม่มีธรรมะ มีความอิจฉา มีความพยาบาทกัน เพราะมันอยู่
อย่างสัตว์นั่นเอง ถ้าเราไม่มีธรรมะ บ้านเมืองเรามันก็เดือดร้อน
ลูกเราเกิดมามันจะสอนยาก เรามีลูก มันจะสอนยาก เรามี
หลาน มันจะสอนยาก เรามีใคร เรามีสามี มีครอบครัวเราก็สอน
ยาก พูดไม่ฟังกัน นี่เพราะอะไร เพราะไม่มีธรรมะ แต่คนผู้
หลงใหลนี้ เฮ้อ ธรรมะนี้กินได้หรือ ไปวัดไปเฮอะ ได้อะไรมานะ
ได้ธรรมะที่ไหนมา เอาธรรมะไปกินได้ม้าย ใส้ความเป็นจริงที่มัน
ไม่กินธรรมะมันถึงเกิดการเดือดร้อน ถ้าได้กินธรรมะ ได้มาเพื่อ
เป็นธรรม พูดมาไปเพื่อเป็นธรรม อะไรๆได้มาด้วยธรรมะ ได้มา

ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตอันนั้น อันนั้นสบาย ตามนั้นคือความ
ถูกต้องอยู่แล้ว ภายหลังก็ไม่เดือดร้อนไม่วุ่นวาย นี่เรียกว่าเรากิน
ธรรมะกัน ถ้าเราไม่ได้กินธรรมะกันก็วุ่นซะแล้ว ทะเลาะเบาะแว้ง
กันไม่ได้หยุดเป็นต้น

นี่หละบ้านเมืองของเราเป็นต้น ที่จะอยู่เย็นเป็นสุขเพราะ
ความสามัคคีกัน ถ้าความสามัคคีกันที่จะเกิดขึ้นเป็นต้นเพราะ
ทำงานตามหน้าที่ของเรา พ่อแม่ก็ทำหน้าที่ของพ่อแม่ให้ถูกต้อง
ลูกก็ทำตามหน้าที่ของลูกให้ถูกต้อง ครูก็ทำหน้าที่ของครูให้มัน
ถูกต้อง นักเรียนก็ทำตามหน้าที่ของนักเรียนให้มันถูกต้อง พวก
เราก็เหมือนกันฉันนั้น เป็นผู้อาสาหมู่บ้าน จะมีข้อกฎระเบียบ
เป็นอย่างไร อันนั้นก็ให้ค่อยๆ คำนึงถึงว่าเราต้องทำงานตาม
หน้าที่ของเรา ว่ามันจะดีหรือว่ามันจะชั่วอะไรก็ช่างมัน ท่านให้
ทำอย่างนี้เราก็ทำอย่างนี้ ท่านให้พูดอย่างนี้เราก็พูดอย่างนี้ ทำ
ให้ตรงไปตรงมาตามหน้าที่ของเราฉันนั้น อย่างนั้นถ้าพวกเราไม่
สามัคคีกัน ก็อิฉฉากัน ก็พยาบาทกัน ทะเลาะกันให้เด็ดๆ มันเห็น
จะไปสอนเด็กๆ ให้มีสามัคคีกัน ตัวพวกเราสามัคคีกันไม่ได้

สอนเด็กๆให้มันขยัน แต่ตัวเราขี้เกียจเฉียดจคร้าน เด็กมันจะเอา
อะไรมัย

นี่เรียกว่าเราเป็นครูคน เราเป็นครูคนจะต้องสอนตนให้เป็น
ครูคน เป็นครูคน จิตใจมันสูงกว่านักเรียนนักศึกษาทั้งหลายเป็น
ต้น เหมือนกับพ่อแม่คนนั้นแหละ เราเป็นพ่อเป็นแม่คนจิตใจก็
ให้สูงกว่าเด็กๆ ลูกหลานเราอย่างนั้น จึงปกครองลูกหลานของ
เราได้ เขาจึงกลัว แล้วจะมีอำนาจ พูดตรงไปตรงมา มีวาทีอัน
อ่อนหวานเป็นต้น มีวาทีอันศักดิ์สิทธิ์ มีความรู้สึกนึกคิดเหนือ
มนุษย์ทั้งหลายเป็นต้น แล้วก็มีความประจักษ์ใจอยู่เสมอ อันนี้
เป็นธรรมะที่เราทั้งหลายควรจะพิจารณา

นี่อาสหาหมู่บ้าน บางทีก็จะไปบ้านโน้น บางทีก็จะไปบ้านนี้
สารพัดบ้านเลยที่จะต้องไปๆกัน ก็อย่าไปถือเลย ไปถึงบ้านที่เรา
ไม่รู้ภาษาของเขา ไม่รู้สมบัติของเขา ไม่รู้บัญญัติของเขา เรา
อย่าไปถือตัวในที่นั้น อันนี้ถ้าเราไปถือตัวที่นั่น จะผิดภาษากัน ก็
จะเข้ากันลำบากเหมือนกัน ท่านอาจารย์มั่น ภูริทัตโตก่อนท่าน
เป็นพระกรรมฐาน ไปปฏิบัติอยู่โน้น ภูเขาทางไกลอย่างนั้น ท่าน

ไปนั่งอยู่ เคื่ากั้เดินมา มาถามท่านว่า “เอ้อ มึงมาจากไหนนี่”
“เออ ูกูมาจากโน้น” “มึงกินเช่าแล้วบ่” “เออ ูกูกินแหล่วหละ” เคื่ากั้
นึกว่า มึงๆกูๆ นี่ดีทีสุดแล้ว เราไม่รู้เรื่องก็โกรธสิ เคื่ากั้ถามว่ามึง
มาจากไหน ไม่อยากจะพูดแล้ว คอแข็ง ท่านอาจารย์มันท่าน
เคื่ากั้ถามว่า มึงมาจากไหน เออ ูกูมาจากโน้น มึงกินเช่าแล้วบ่ ูกู
กินแล้ว เลยสบายไปเลยนะ นี่เรียกว่าท่านรู้จักคน เราไม่รู้จักคน
ภาษาเคื่ากั้ถือว่า มึงๆกูๆมันดีทีสุดแล้ว ถ้าเราไม่เคยได้ยินเป็นต้น
เรากั้ไม่ฉลาดในคำพูดอันนั้น ก็โกรธให้เคื่ากั้ เกลียดให้เคื่ากั้ เสีย
ประโยชน์เปล่าๆ อย่างนี้เป็นต้น

ดั่งนี้เราเป็นผู้รักษาหมู่บ้าน ก็เรียกว่าหมู่บ้านนั้นได้อาศัยเรา
ทางความรู้สึกลึกคิดอะไรทุกประการนั้นเป็นต้น ฉะนั้นขอพวก
กุลบุตรลูกหลานทั้งหลายขึ้นถูกให้เป็นเจ้าหน้าที่เช่นนี้เป็นต้น
ตามทางการ ขอจงพากันประพฤติปฏิบัติด้วยน้ำใสใจจริง
ปลอบจิตใจผู้ใหญ่และเด็กๆทั้งหลายเป็นต้นให้เข้ามาสู่ศีลธรรม
ด้วยกันทั้งนั้น ทุกวันนี้มันเสียชะแล้ว เสียไปชะครึ่งหนึ่ง เสียไป
เป็นส่วนที่ว่า เราจึงพากันรู้สึกเป็นบางแห่งชะแล้วว่ามัน

เดือดร้อนเพราะอะไร เนี่ย คือศีลธรรมนั้นมันค่อยๆเสื่อมไปจาก
มนุษย์ทั้งหลาย เราก็ค่อยมารู้ว่ายิ่งสนุกสนานกันไปเรื่อยๆเป็น
ต้น สมัยนี้มันเสื่อมไปทุกทีๆ เมื่อมันเสื่อมเข้าไปแล้ว ก็ไปให้
ความเดือดร้อนมันเกิด โวยวายกันทีหลัง แก้ไขไม่ค่อยจะทัน คน
นี้เป็นยังไง คนโน้นวุ่นวาย อย่างดีเฉพาะแต่ว่าผู้ที่มีสติปัญญา
รู้สึกตัวอยู่เสมอว่าอันนั้นมันผิด อันนั้นมันไม่ดี ก็ไม่ทำด้วย ทำก็
ทำเล็กๆน้อยๆอะไรทั้งหลายเป็นต้น ไม่ให้มากกับเขา

เพราะว่าเราจะเป็นผู้อบรมชาวบ้านทั้งหลายก็ดี อยู่ในนอก
ก็ดี อยู่ข้างในก็ดี มีข้อประพฤติกฎปฏิบัติให้ได้ดีเหมือนกัน ถึงว่ายัง
หนุ่มๆก็ปฏิบัติได้ อย่าเพิ่งไปทิ้งให้คนแก่เลย โดยมากไอ้ผู้หญิงก็
ดี ผู้ชายก็ดี หนุ่มๆสาวๆ ไปพูดว่า แก่ซะก่อนถึงจะเข้าวัดกัน
เดี๋ยวนี้ยังเข้าไม่ได้หรอก ให้มันแก่ซะก่อน ทิ้งให้คนแก่ทั้งนั้นแหละ
ไม่รู้ว่าคนแก่มันดีที่ตรงไหน เห็นมัย บ้านเรามีคนแก่มากมัย เดิน
แข่งกับเราทันเรามัย สู้เราได้มัย คนแก่ฟันหลุดนะไม่ดี หูก็ไม่ได้
ยิน ตาไม่สว่างแล้ว ลูกขึ้นก็โอย นั่งลงก็โอย เมื่อเราเป็นหนุ่มๆว่า
แก่ซะก่อนเถอะ นึกว่าแก่มันจะมีกำลังมากๆเหรือ นี่เราอย่าไป

คิดเช่นนั้นสิ ใต้ความดีความชั่วทั้งหลายเรามีชีวิตอยู่ เรายึดทำดี
อะไรความชั่วเราไม่ทำมันขึ้นนะ อะไรมีความดีเราพยายาม
เท่านั้น ไม่ใช่แต่ไปทำอะไร ใต้คนหนุ่มนี้มันทำได้ เราไปทิ้งให้คน
แก่ เห็นคนแก่มัย คนแก่บ้านเราเป็นไง ลูกขึ้นทีก็โอ้ยๆ นั่งขึ้นทีก็
โอ้ยๆ ไม่รู้ว่าเป็นยังไง ขนาดนั้นเรายังหลับหูหลับตาว่าให้มันแก่
ชะก่อนจึงจะเข้าวัด แล้วมันจะเห็นกันหรือเนี่ย นั่งก็ไม่ทน ฟังกิ
ไม่ถนัด วุ่นวาย อย่าให้มันแก่สิ เราทำของเราไปเรื่อยๆ แก่นั้นมัน
ก็หนุ่มเสียก่อนมันถึงมาแก่ไซ้มัย ไม่ใช่ว่าแก่แล้วมาหนุ่มนะ มัน
หนุ่มแล้วมันก็แก่นะ

ใต้ความเป็นจริงมันแก่มาแต่โน้นแน่ะ เราารู้สึกว่าเราหนุ่มมัย
เรามันแก่มา เกิดวันนั้นมาก็แก่วันนั้น แต่ก่อนเราอยู่ในท้องแม่
เห็นมัย มันก็โตขึ้นมาๆ มันแก่ขึ้นนั้นแหละ แล้วก็ออกมา แล้วก็
คลอດออกมา มันแก่ ถ้ามันไม่แก่มันไม่ออกมาหรอก อยู่ในท้อง
นั้นแหละ มันออกมาแล้วมันก็โตขึ้นมาทีละน้อยๆ มันแก่ ถ้าไม่
แก่มันไม่โตมาถึงขนาดนี้หรอก เข้าใจมัย มาถึงบัดนี้รู้ภาวะ
เดียวสาเหล่านี้เป็นต้น ก็เรียกว่ามันแก่มาแล้ว แต่เรายังไม่เคย

เห็นว่าเราแก่ แก่ไม่รู้สึกตัว ถ้าไม่แก่มั่นไม่โตขนาดนี้หรือ กให้
เข้าใจว่าบัดนี้เราแก่แล้ว จะต้องมึหลักธรรมะประพฤตึปฏิบัติดี
ไ้ตอนที่สุดท้าย พอนานๆไป คุณงามความดีเราได้ สร้างคุณ
งามความดีไว้ในเฉพาะตั้งแต่วันนี้ หนุมๆนี้ไป ภายหลังมันก็
สบาย ทำกรรมดีไว้ ภายหลังไม่เดือดร้อน กรรมนั้นมันก็ดี ทำ
กรรมอะไรที่ไม่ดีภายหลังก็มาเดือดร้อน กรรมนั้นก็ไม่ดีแล้ว ให้
เราเข้าใจอย่างนี้ ไม่ใช่เพราะอะไร ทันมัยหละ อย่างนี้เป็นต้น
เราเป็นหนุมเป็นเด็กควรพิจารณาให้มันรอบคอบ

เรื่องศีลธรรมนี้เป็นเรื่องสำคัญ เรื่องศีลธรรมเป็นเรื่องที่
ถูกต้อง ไม่ใช่ไม่ถูกต้องตรงนั้น คนจนก็ปฏิบัติได้ คนรวยก็ปฏิบัติ
ได้ ใครก็ปฏิบัติได้ในทางที่มันดีนะ ฉะนั้นความดีนี้แหละ เป็น
กระดูกสันหลังของมนุษย์ทั้งหลาย ชีวิตตั้งในมูลฐานของความดี
นั้นเลิศประเสริฐมาก มนุษย์เรามีความดีนะมันเหลืออยู่ “เออ ไม่
เหลือหรือ” ใ้ความดีนั้นนะ” แม้ว่าเราตายไป ความดีก็ยังตั้งอยู่
ในโลก เห็นมัย เป็นต้นใ้ความดีนี้มันยังอยู่ ใ้ความดีนี้มันไม่

ตาย เมื่อเห็นรูป เมื่อเห็นอะไรเป็นต้น เรานึกถึงความดีแล้วก็
สบาย ยังเป็นร่วมโพธิ์ร่วมไทรตลอดกาลนาน

เพราะฉะนั้นพวกเราทั้งหลายซึ่งเป็นคนๆหนึ่ง กลุ่มหนึ่งซึ่ง
ทางการได้จัดให้เป็นคนพิเศษอันหนึ่ง ที่เรียกว่าอาสาหมู่บ้าน
รักษาหมู่บ้าน ให้หมู่บ้านทั้งหลายนั้นได้อาศัยเมื่อเกิดความ
เดือดร้อนวุ่นวายมา วิ่งไปหา แก้ไขให้สมควรเป็นต้น ให้สงบ
ระงับ ให้มีความอยู่เย็นเป็นสุข นับว่าเป็นร่วมโพธิ์ร่วมไทร ให้ชาว
มนุษย์เราทั้งหลายเป็นต้นพึงพาอาศัยอยู่ตลอดกาลพอสมควร
เพราะฉะนั้นความดีนี้เมื่อเราจะตายไปแล้วเป็นต้น ก็ยังมีอยู่
ตลอดเวลา เหมือนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา
ท่านนิพพานไปแล้ว ความดีของท่านะยังอยู่ ความดีมันยังอยู่
อย่างนี้ มันเหลืออยู่ ใ้ความดีมันเป็นอย่างนี้ คล้ายๆเราบริโภค
ข้าววันนี้ บริโภคไปหมดแล้วแต่ความอิมยังเหลืออยู่นะ มันยังมี
อยู่ แต่ข้าวมันหมดแล้ว แต่ความอิมมันยังเหลืออยู่ เนี่ย เราก็
เหมือนกันฉันนั้น เมื่อเลิกจากโลกนี้ไปแล้ว ความดีเราเหลืออยู่
เป็นต้น เพื่อให้อาศัยกุศลบุตรลูกหลานเราโดยต่อไปทั้งนั้น ฉะนั้น

บัดนี้ก็เป็นเวลาอันที่จะบรรยายธรรมะมาให้ฟังพอสมควร ต่าง
คนต่างเคารพ ต่างคนต่างคารวะ ใครมีหน้าที่อะไรทำอะไรก็ทำ
ตามหน้าที่อันนั้น ก็ไม่มีเรื่องอะไรทั้งนั้น

ฉะนั้นขอพวกนี้ที่เป็นอาสาหมู่บ้านทั้งหลายนั้น หมู่บ้าน
ทั้งหมดนั้น เราจะเป็นผู้ที่อาสา เป็นผู้สงเคราะห์ เป็นผู้ให้
ความเห็น เป็นผู้ให้ความรู้ เป็นผู้ให้ความสบายอกสบายใจ นั้น
ก็เป็นหน้าที่ของพวกเราทั้งหลาย ใครมีปัญญามาก ใครมีความรู้
มาก ใครมีความฉลาดมาก ยิ่งเกิดปัญญาอันดี ยิ่งเกิดผลมาก
อย่างนั้น การกระทำเช่นนี้เรียกว่าเป็น**สุปฏิปันโน**เหมือนกัน
เป็นผู้ปฏิบัติดี ใ้ความดีนี้เป็นต้นเป็นรากศรีของศักดีศรีของ
พวกเราทั้งหลายที่เกิดมาในมวลมนุษย์นี้ ดังนั้นจึงพากันตั้งอก
ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การงานอันนี้ให้สมบูรณ์บริบูรณ์ ตามที่ความ
ต้องการของทางราชการให้เราเป็นผู้อาสาหมู่บ้านอันนี้ ให้สม
ความมุ่งหวังของเจ้านาย ของเจ้าหน้าที่ทุกกลุ่มเป็นต้น

บัดนี้เมื่อพวกท่านทั้งหลายได้โอกาสมารับฟังธรรมะ ก็จง
เอาธรรมะอันนี้ไปปฏิบัติ วันนี้ไม่ใช่ฟังเทศน์เอาบุญ วันนี้ฟัง

เทศน์ให้เกิดความรู้สึก ให้มันรู้จักบาป ให้มันรู้จักบุญ ให้มันรู้จัก
ผิด ให้มันรู้จักถูก ให้มันรู้จักดี ให้มันรู้จักชั่ว รู้จักคุณค่าของ
ธรรมะเป็นต้น จึงไปปฏิบัติได้ ในสมัยโบราณเราก็ฟังเทศน์ก็ฟัง
เลย สรุปก็นมมือไหว้ลูกเลย พระเทศน์ไปก็คุยกันไปเรื่อยๆ ไม่รู้
เรื่อง พระเทศน์อะไรก็รู้เรื่อง ผลที่สุดพระจบแล้วก็กราบ นั้น
เรียกว่าฟังเทศน์เอาบุญ ไม่ฟังเทศน์ให้มีความเข้าใจ เอาบุญ
อย่างนั้น บัดนี้เราฟังเทศน์ให้เข้าใจ ให้เกิดปัญญา เมื่อเข้าใจ
เอาไปพิจารณา ประพฤติปฏิบัติให้มันเป็นการเป็นงานขึ้นไป

นี่แหละที่บรรยายมานี้ให้เป็นโอปนายิกาธรรม พวกเธอ
ทั้งหลายจงน้อมนำเข้าไปพิจารณาประพฤติปฏิบัติตาม
หน้าที่ของตนๆทุกๆคน ด้วยอำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยจง
ปกปักรักษาคุ้มครองพวกท่านทั้งหลายที่น้อมจิตใจมาฟัง
โอวาทคำสอนในวัดหนองป่าพงวันนี้ จงให้มีความสุขกายสบาย
ใจตลอดกาลนานเทอญ

ที่มา: <https://youtu.be/fJ70PBIfVyw> (เริ่มนาทีที่ 27.26)